

ПРИКАЗ
18.12.2024

БОЕРЫК
№ 656-П

Татарстан Республикасы, Спас районы, Болгар шәһәре, Куйбышев урамы, 11/35 нче йорт адресы буенча эзләп табылган «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры мәдәни мирас объект, Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов, 35 нче йорт, литерлары А, А1 адресы буенча урнашкан «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкаръләре) бердәм дәүләт реестрына кергү, мәдәни мирас объектның сак предметын билгеләү, чикләрен раслау турында

2002 нче елның 25 нче июнендә гамәлгә кертгән 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкаръләр) турында»гы Федераль законы, 2005 нче елның 1 нче апрелендә гамәлгә кертгән 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында»гы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2024 елның 5 нче декабренә караган уңай бәяләмәсенә нигезләнеп боерам:

1. Татарстан Республикасы, Спас районы, Болгар шәһәре, Куйбышев урамы, 11/35 нче йорт адресы буенча эзләп табылган «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры мәдәни мирас объект, Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов, 35 нче йорт, литерлары А, А1, а адресы буенча урнашкан «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры (объект төре - һәйкәл) төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкаръләре) бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Әлеге боерыкка караган 1 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов, 35 нче йорт, литерлары А, А1, а адресы буенча урнашкан «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка караган 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов, 35 нче йорт, литерлары А, А1, а адресы буенча урнашкан «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектынның сак предметын расларга.

4. Мәдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә, күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне, күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

5. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Рәис

И.Н. Гуцин

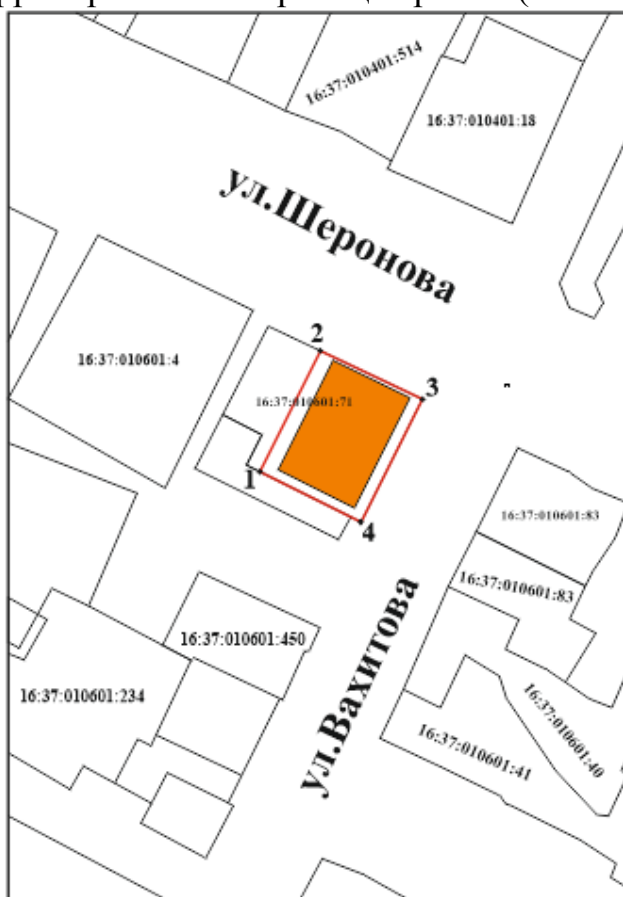
Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
18 нче декабрдәгә 656-

П

номерлы боерыгына
караган 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов,
35 нче йорт, литерлары А, А1, а адресы буенча урнашкан «Земство управасы
биначасы», XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты
территориясе чикләре

Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов,
35 нче йорт, литерлары А, А1 адресы буенча урнашкан «Земство управасы
биначасы», XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты
территориясе чикләренең картасы (схемасы)

Масштабы 1:1000

Шартлы билгеләр:

	- мәдәни мирас объекты территориясе чиге
	- мәдәни мирас объекты
	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы ноктасы
	- БДКМР белешмәләре буенча жир кишәрлекләре чикләре

16:37:010601:71	- жир кишәрлегенең кадастр номеры
-----------------	-----------------------------------

Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов, 35 нче йорт, литерлары А, А1 адресы буенча урнашкан «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең текст тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов, 35 нче йорт, литерлары А, А1 адресы буенча урнашкан «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәге урыннардан уза:

Чикнең узу урыны		Чикнең узу урынының тасвирламасы
ноктдан	ноктдан	
1	2	ачыкланган мәдәни мирас объектының көньяк-көнбатыш почмагы янында урнашкан 1 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә, Вахитов урамына параллель рәвештә, 26,86 м ераклыктагы 2 нче ноктага кадәр
2	3	2 нче ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә, жир кишәрлегенең кадастр чиге буйлап, 24,57 м ераклыктагы 3 нче ноктага кадәр
3	4	3 нче ноктадан көньяк-көнбатыш юнәлештә, Вахитов урамы буйлап, 26,86 м ераклыктагы 4 нче ноктага кадәр
4	1	4 нче ноктадан төньяк-көнбатыш юнәлештә, жир кишәрлегенең кадастр чиген кисеп үтеп, туры юлдан 24,57 м ераклыктагы 1 нче ноктага кадәр

Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов, 35 нче йорт, литерлары А, А1 адресы буенча урнашкан «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренәң характерлы нокталар таблицасы

№	Жирле координаталар системасында характерлы нокталарның координаталары (ЖКС-16)	
	X	Y
1	385887.13	1299879.89
2	385910.08	1299890.69
3	385900.81	1299910.46
4	385877.83	1299898.85
1	385887.13	1299879.89

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
18 нче декабрдәге 656-

П

номерлы боерыгына
караган 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов, 35 нче йорт, литерлары А, А1, а адресы буенча урнашкан «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының
сак предметы*

1. Объектның урнашу урыны: Шеронов һәм Вахитов урамнары киселешендә, квартал төзелешендә почмак урынын алып тора.

2. Вальма түбәсе астындагы ике катлы турыпочмаклы бураның күләм-пространство һәм планировка структурасы, аңа керү төркемендәге өйалдының күләме тоташкан.

3. Конструктив схема: чын бүрәнә диварлар, Такталы бүлгеләр, чын бүрәнә түшәмәләр, тарихи түбәнең чын конструктив чишелеше; тарихи баскычның урыны, геометриясе, габаритлары һәм конструкциясе.

4. Тарихи конфигурация, вальма түбәсенәң геометриясе һәм конструктив чишелеше, түбә материалы - ике катлы фальцлы табаклы түбә тимере, су агызуның тарихи системасы.

5. Бина фасадларының композициясе һәм архитектурасы:

Төньяк-көнбатыш (урам) фасады: төп фасадның симметрияле композициясе, баганаларда һәм кронштейннардә балкон акцентлаштырылган (югалган); фасадларны горизонталь такта белән тышлау; кронштейннардә сандрик-киштәле гади йөзлекләр белән рамланган турыпочмаклы тәрәзә уемнары; вертикаль такта белән тышланган турыпочмаклы пилястралар бина почмакларына; чиратлашып торган кронштейннар һәм «чәчәк» рәвешендәге кисеп ясалган розеткалар белән киң фриз һәм тәмамланып килә торган зур күтәрмәле профильле кәрниз; Киртәле баганалардагы тарихи ике кыек баскычлар (югалган).

Көнъяк-көнбатыш (төньяк) фасад:

фасадларны горизонталь такта белән тышлау; кронштейннардә сандрик-киштәле гади йөзлекләр белән рамкаланган турыпочмаклы тәрәзә уемнары; бина почмакларында вертикаль такта белән тышланган турыпочмаклы пилястралар; чиратлашып торган кронштейннар һәм «чәчәк " рәвешендәге кисеп ясалган розеткалар белән киң фриз һәм тәмамланган зур чыгарманың профильле кәрнизе;

Көнъяк-Көнчыгыш (ишегалды) фасады:

ишегалды фасадының симметрияле композициясе; фасадларны горизонталь такта белән тышлау; кронштейннардә сандрик-киштәле гади йөзлекләр белән рамланган турыпочмаклы тәрәзә уемнары; бина почмакларында вертикаль такта белән тышланган турыпочмаклы пилястралар; чиратлашып торган кронштейннар

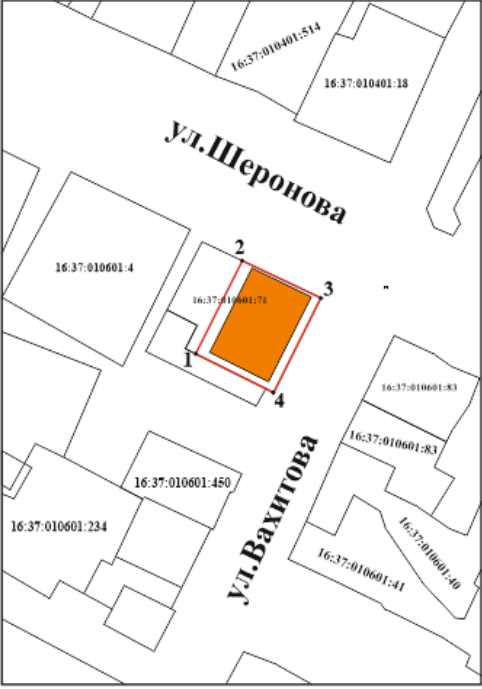

һәм «чәчәк» рәвешендәге кисеп ясалган розеткалар белән киң фрииз һәм зур күтәрмәле профильле кәрниз тәмамланып килә.

Төньяк-көнчыгыш (ишегалды) фасад: фасадларны горизонталь такта белән тышлау; кронштейнналарда сандрик-киштәле гади йөзлекләр белән рамланган турыпочмаклы тәрәзә уемнары; бина почмакларында вертикаль такта белән тышланган турыпочмаклы пилястралар; чиратлашып торган кронштейнналар һәм «чәчәк» рәвешендәге кисеп ясалган розеткалар белән киң фрииз һәм зур күтәрмәле профильле кәрниз тәмамланып килә.

6. Беренчел тәрәзә һәм ишек уемнарының урнашу урыны, габаритлары һәм пропорцияләре, уемнарның тарихи столляр тутыру конструкцияләре, керү уемнарының һәм балконның яктылык фрамугасы булган тарихи агач, ике почмаклы ишекләргә дә кертеп.

* Комплекслы фәнни тикшеренүләр һәм реставрация эшләрен башкару барышында сак предметы өстәлгә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Болгар шәһәре, Вахитов, 35 нче йорт, литерлары А, А1, а адресы буенча урнашкан «Земство управасы бинасы», XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектынның сак предмети таблицасы

№ п/п	Сак предмети	Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар
1	<p>Объектның урнашу урыны: Шеронов һәм Вахитов урамнары киселешендә, квартал төзелешендә почмак урынын алып тора.</p>	 <p>1 нче рәсем. Объектның урнашуы</p>
2	<p>Вальма түбәсе астындагы ике катлы турыпочмаклы бураның күләм-пространство һәм планировка структурасы, аңа керү төркемендәге өйалдының күләме тоташкан.</p>	 <p>2 нче рәсем. Төп фасад</p>

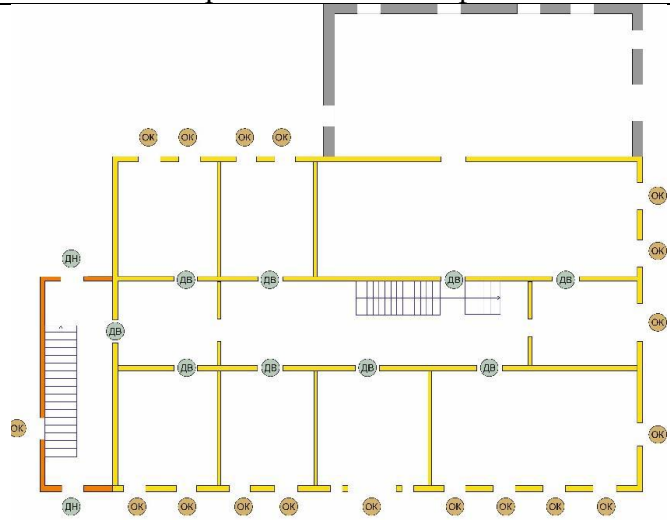

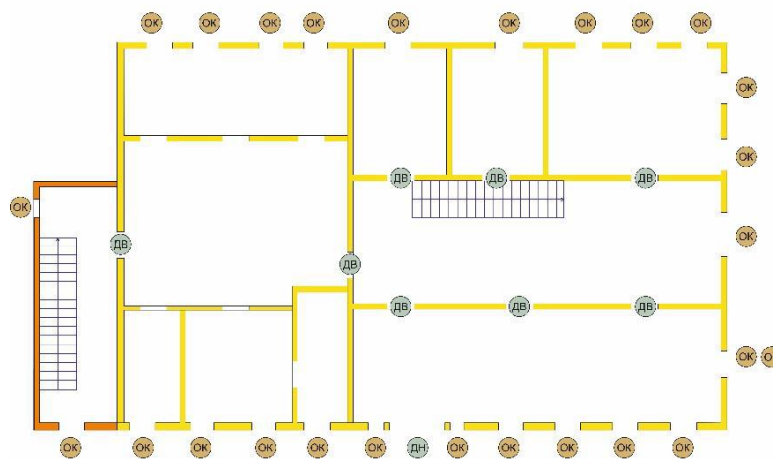
3 нче рәсем. Ишегалды фасады

3

Конструктив схема: чын бүрәнә диварлар, Такталы бүлгеләр, чын бүрәнә түшәмәләр, тарихи түбәнең чын конструктив чишелеше; тарихи баскычның урыны, геометриясе, габаритлары һәм конструкциясе.

4 нче рәсем. 1 нче кат

- исторические бревенчатые стены
- исторические дощатые стены
- ценный исторический оконный проем
- ценный исторический дверной проем
- исторические лестницы

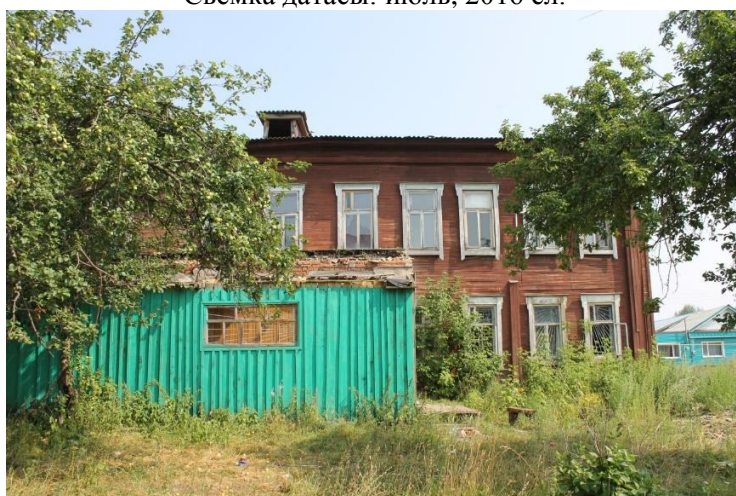
5 нче рәсем. 2 нче кат

4	<p>Тарихи конфигурация, вальма түбәсенң геометриясе һәм конструктив чишелеше, түбә материалы - ике катлы фальцлы табаклы түбә тимере, су агызуның тарихи системасы.</p>	
6 нчы рәсем. Түбә конфигурациясе		
5	<p>. Бина фасадларының композициясе һәм архитектурасы: Төньяк-көнбатыш (урам) фасады: төп фасадның симметрияле композициясе, баганаларда һәм кронштейннарда балкон акцентлаштырылган (югалган); фасадларны горизонталь такта белән тышлау; кронштейннарда сандрик-киштәле гади йөзлекләр белән рамланган турыпочмаклы тәрәзә уемнары; вертикаль такта белән тышланган турыпочмаклы пилястралар бина почмакларына; чиратлашып торган кронштейннар һәм «чәчәк» рәвешендәге кисеп ясалган розеткалар белән киң фриз һәм тәмамланып килә торган зур күтәрмәле профильле кәрниз; Киртәле баганалардагы тарихи ике кыяк баскычлар (югалган). Көнъяк-көнбатыш (төньяк) фасад: фасадларны горизонталь такта белән тышлау; кронштейннарда сандрик-киштәле гади йөзлекләр белән рамкаланган</p>	 <p>7 нче рәсем. Бинаның көньяк-көнбатыш ягынан гомуми күренеше. Съемка датасы: июль, 2016 ел.</p> <p>8 нче рәсем. Төньяк-көнбатыш (урам) фасады. Съемка датасы: июль, 2016 ел.</p>

турыпочмаклы тэрэзэ
 уемнары; бина
 почмакларында вертикаль
 такта белән тышланган
 турыпочмаклы пилястралар;
 чиратлашып торган
 кронштейннар һәм «чэчэк»
 рэвешендәге кисеп ясалган
 розеткалар белән киң фриз
 һәм тәмамланган зур
 чыгарманың профильле
 кәрнизэ;
 Көнъяк-Көнчыгыш
 (ишегалды) фасады:
 ишегалды фасадының
 симметрияле композициясе;
 фасадларны горизонталь
 такта белән тышлау;
 кронштейннарда сандрик-
 киштәле гади йөзлекләр
 белән рамланган
 турыпочмаклы тэрэзэ
 уемнары; бина
 почмакларында вертикаль
 такта белән тышланган
 турыпочмаклы пилястралар;
 чиратлашып торган
 кронштейннар һәм «чэчэк»
 рэвешендәге кисеп ясалган
 розеткалар белән киң фриз
 һәм зур күтөрмәле
 профильле кәрниз
 тәмамланып килә.
 Төнъяк-көнчыгыш
 (ишегалды) фасад:
 фасадларны горизонталь
 такта белән тышлау;
 кронштейннарда сандрик-
 киштәле гади йөзлекләр
 белән рамланган
 турыпочмаклы тэрэзэ
 уемнары; бина
 почмакларында вертикаль
 такта белән тышланган
 турыпочмаклы пилястралар;
 чиратлашып торган
 кронштейннар һәм «чэчэк»
 рэвешендәге кисеп ясалган
 розеткалар белән киң фриз
 һәм зур күтөрмәле
 профильле кәрниз
 тәмамланып килә.

9 нчы рәсем. Көнъяк-көнбатыш (төнъяк) фасады.
Съемка датасы: июль, 2016 ел.

10 нчы рәсем. Көнъяк-көнчыгыш (ишегалды) фасады.
Съемка датасы: 2016 елның июле.

11 нче рәсем. Көнъяк-көнчыгыш (ишегалды) фасады.
Съемка датасы: 2016 елның июле.

12 нче рәсем. Төньяк-көнчыгыш (ишегалды) фасады.
Съемка датасы: июль, 2016 ел.

6 Беренчел тәрәзә һәм ишек уемнарының урнашу урыны, габаритлары һәм пропорцияләре, уемнарның тарихи столяр тутыру конструкцияләре, керү уемнарының һәм балконның яктылык фрамугасы булган тарихи агач, ике почмаклы ишекләргә дә кертеп.

13 нче рәсем. Көнъяк-көнбатыш фасад фрагменты.
1 катның тәрәзә уемы.
Съемка датасы: июль, 2016 ел.

14 нче рәсем. Төньяк-көнбатыш фасад фрагменты.
Үзәк өлеш
(югалган балконның урыны).
Съемка датасы: июль, 2016 ел.